

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	Κωνσταντίνος Καβουλάκος		
ΕΞΑΜΗΝΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ (χειμ./εαρινό)	Εαρινό		
ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό (επίπεδο 6)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΒ 033.1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ (1 έως 8)	5^ο και εξής
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διάλογος και απόφαση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	Άσκηση		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής/Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΟΧΙ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Η άσκηση αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με δύο κείμενα σύγχρονης ηθικής/πολιτικής φιλοσοφίας, το «Πρόγραμμα για τη θεμελίωση μιας ηθικής του διαλόγου» του Γιούργκεν Χάμπερμας και το *Ισχύς και απόφαση* του Παναγιώτη Κονδύλη. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να

- Γνωρίζουν τις βασικές τοποθετήσεις του Χάμπερμας και του Κονδύλη για τη θεμελίωση της ηθικής του λόγου ή την αδυναμία μιας τέτοιας θεμελίωσης.
- Γνωρίζουν την ιδιαίτερη θέση των δύο θεωρητικών στο πλαίσιο της σύγχρονης ηθικής, κοινωνικής και πολιτικής φιλοσοφίας, καθώς και των σχετικών συζητήσεων του τέλους του 20^{ου} αιώνα.
- Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ανακατασκευαστικής μεθόδου του Χάμπερμας, καθώς και της αξιολογικά ουδέτερης προοπτικής που επιχειρεί να διανοίξει ο Κονδύλης.
- Έχουν κατακτήσει μια βαθύτερη κατανόηση της διαλεκτικής μεταξύ φορμαλιστικής ηθικής και ντεσιζιονιστικής κριτικής της, καθώς και των περιορισμών τους.
- Να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τις έννοιες της διαλογικής ηθικής του Χάμπερμας και του ντεσιζιονισμού του Κονδύλη στην ανάλυση σύγχρονων προβλημάτων της ηθικής και της πολιτικής.
- Να είναι σε θέση να συγκρίνουν σύγχρονες προσεγγίσεις της ηθικής και της πολιτικής με εκείνες των Χάμπερμας και Κονδύλη.
- Να είναι σε θέση να ασκήσουν κριτική σε τέτοιες θεωρήσεις, αλλά και αντιστρόφως να δουν κριτικά τις θεωρίες του Χάμπερμας και του Κονδύλη από τη σκοπιά των τελευταίων.
- Να είναι σε θέση να αναλύσουν και να ανασυγκροτήσουν με κριτικό τρόπο σύγχρονα φαινόμενα της ηθικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής ζωής με βάση φιλοσοφικές έννοιες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση συμβατικών μέσων και/ή των απαραίτητων τεχνολογιών.

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Αυτόνομη εργασία.

Ομαδική εργασία.

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στην άσκηση θα διαβάσουμε το βασικό κείμενο θεμελίωσης της ηθικής του διαλόγου του Χάμπερμας και το δοκίμιο για την σχέση απόφασης και ισχύος του Κονδύλη. Θα αναφερθούμε στα εξής θέματα:

- 1) Το πολλά υποσχόμενο πρόγραμμα της θεμελίωσης μιας «ηθικής του διαλόγου», το οποίο διατύπωσε ο Γιούργκεν Χάμπερμας στις αρχές της δεκαετίας του '80 και παραμένει και σήμερα στο επίκεντρο των ηθικοφιλοσοφικών συζητήσεων σχετικά με μια μετα-μεταφυσική έννοια της ηθικής.
- 2) Απώτερος στόχος της καθολικής, γνωστικιστικής ηθικής φιλοσοφίας του Χάμπερμας ήταν η υπέρσπιση του διαφωτιστικού εγχειρήματος της νεωτερικότητας απέναντι στις επιθέσεις του σκεπτικισμού και του μεταμοντέρνου σχετικισμού. Για να το κάνει αυτό, ο Χάμπερμας στηρίχτηκε στη φορμαλιστική έννοια του επικοινωνιακού λόγου, την οποία ανέπτυξε στη *Θεωρία της επικοινωνιακής δράσης*.
- 3) Απέναντι σε αυτήν τη φορμαλιστική θεωρία αναπτύσσεται η σκεπτικιστική απάντηση. Μια τέτοια είναι εκείνη του Παναγιώτη Κονδύλη στο *Ισχύς και απόφαση*. Αντί θα συνδέει την ηθική με τον λόγο, τη συνδέει με την απόφαση που αποσκοπεί στη συγκέντρωση ισχύος στο πλαίσιο ανταγωνιστικών σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων.
- 4) Η συζήτηση των βασικών αυτών κειμένων του Χάμπερμας και του Κονδύλη θα μας δώσει την ευκαιρία να αναφερθούμε στην ευρύτερη αντιπαράθεση μεταξύ οικουμενισμού και σχετικισμού/σκεπτικισμού στη σύγχρονη ηθική φιλοσοφία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Προβολή διαφανειών κατά τη διάρκεια του μαθήματος, χρήση classweb και ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας για την επαφή με τους φοιτητές/τριες και την αποτελεσματικότερη ενημέρωση/πληροφόρησή τους.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Άσκηση	39
	Ώρες προετοιμασίας για τα μαθήματα στη διάρκεια του εξαμήνου	143
	Ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις	65
	Εξέταση	3

	Σύνολο Μαθήματος	250
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τρίωρη γραπτή εξέταση σε τρία ερωτήματα, από τα οποία θα πρέπει να απαντηθούν τα δύο μέσω της ανάπτυξης δοκιμίου. Η απάντηση των ερωτημάτων θα απαιτεί τόσο τη γνώση του αντικειμένου όσο και την κριτική σκέψη.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- 1) Γιούργκεν Χάμπερμας: *Η ηθική της επικοινωνίας*, Εναλλακτικές Εκδόσεις: Αθήνα 1997.
- 2) Παναγιώτης Κονδύλης, *Ισχύς και απόφαση*, Στιγμή: Αθήνα 2012

6. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

	Στοιχεία Συγγράμματος (συγγραφέας, τίτλος, έτος έκδοσης, εκδότης)	Κωδικός Ευδόξου
1	Γιούργκεν Χάμπερμας: <i>Η ηθική της επικοινωνίας</i> , Εναλλακτικές Εκδόσεις: Αθήνα 1997.	
2	Παναγιώτης Κονδύλης, <i>Ισχύς και απόφαση</i> , Στιγμή: Αθήνα 2012.	
3	Κωνσταντίνος Καβουλάκος, <i>Ιστορία και πράξη</i> , Τόπος: Αθήνα 2018.	
4		